

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 116/13
Люксембург, 26 септември 2013 г.

Заклучение на генералния адвокат по дело C-363/12
Z/A Government Department и Board of Management of a
Community School

Според генералния адвокат г-н Wahl от правото на Съюза не може да бъде изведено право на платен отпуск за родителите на дете, родено при условията на споразумение за заместващо майчинство

При действащото понастоящем право на Съюза положението им не попада в неговото приложно поле

Една от страните по делото пред запитващата юрисдикция е г-жа Z, която е учител в Ирландия. Тя страда от рядко заболяване, в резултат на което, макар че яйчниците ѝ са здрави и по принцип не е безплодна, тя няма матка и не може да забременее. За да имат дете, г-жа Z и съпругът ѝ сключват споразумение със заместваща майка, която да роди дете в Калифорния. Детето, родено при условията на споразумението за заместващо майчинство, е генетично дете на двойката и заместващата майка не фигурира в неговото американско удостоверение за раждане.

Докато платеният отпуск по майчинство и отпускът при осиновяване на дете са регламентирани от ирландското законодателство, това законодателство (а също и трудовият договор на г-жа Z) не предвижда изрично отпуск при раждане на дете при условията на споразумение за заместващо майчинство. След като молбата ѝ за платен отпуск не е удовлетворена, г-жа Z подава жалба до Equality Tribunal. Тя твърди, че е дискриминирана въз основа на пол, семейно положение и увреждане.

При тези обстоятелства Equality Tribunal иска от Съда да установи дали, ако се откаже платен отпуск на жена, чието генетично дете е родено при условията на споразумение за заместващо майчинство, това е нарушение на правото на Съюза.

В представеното си днес заключение генералният адвокат г-н Wahl разграничава настоящия случай от положението на бременните работнички, спрямо които се прилага Директивата за бременните работнички¹, предвиждаща отпуск по майчинство с продължителност поне 14 седмици. В това отношение той подчертава, че защитата съгласно Директивата е предоставена на родилите жени и че последната цели да защити тези работнички поради крехкото им физическо състояние.

Във връзка с поставения въпрос генералният адвокат счита, първо, че **г-жа Z не е била обект на забранена дискриминация, основана на пола**². Според генералния адвокат различното третиране, предмет на жалбата на г-жа Z, се основава не на пола, а на отказа на националните органи да приравнят положението ѝ с това на родилка или осиновителка. Предоставената на бременните жени специална защита в случаите на дискриминация, основана на пола, обаче е неприложима в настоящия случай, поради което е необходим

¹ Директива на Съвета от 19 октомври 1992 година (Десета специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО) за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето по време на работа на бременни работнички и на работнички родилки или кърмачки (ОВ L 348, 1992 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 3, стр. 3).

² Забраната за допускане на дискриминация, основана на пола, е уредена от Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 година за прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите (преработена) (ОВ L 204, 2006 г., стр. 23; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 8, стр. 262).

критерий за сравнение с лице от противоположния пол. След като установява, че мъжът, който е родител на дете, родено при условията на споразумение за заместващо майчинство, би бил третиран по съвсем същия начин, генералният адвокат отхвърля довода за наличие на дискриминация, основана на пола.

Генералният адвокат посочва, че положението на жена като г-жа Z може да бъде сравнено с това на осиновителка, но същевременно подчертава, че държавите членки все още не са приели законодателство, което да хармонизира правото на платен отпуск на осиновителите. Ето защо, когато националното законодателство предвижда възможността да се предостави платен отпуск при осиновяване на дете, националният съд следва да прецени дали прилагането на различни правила спрямо осиновителите и спрямо родителите, сдобили се с дете чрез заместващо майчинство, представлява забранена дискриминация, която противоречи на това законодателство.

Що се отнася до втория изтъкнат признак на дискриминация, генералният адвокат г-н Wahl прави извод, че съгласно правото на Съюза **г-жа Z също така не е била обект на дискриминация, основана на увреждане**. Според генералния адвокат разпоредбите, които забраняват основаната на увреждане дискриминация в областта на заетостта и професиите³, имат ограничено приложно поле и целта им е да гарантират пълноценното и ефективно участие на всички в професионалния живот. Доколкото неспособността на г-жа Z да износи плода не ѝ е попречила за такова участие, въпросното право на Съюза не би могло да се приложи.

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключение на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предложат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им е поверено. Съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на заключението се публикува на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708.

³ ЕС е приел специално законодателство в тази област, а именно Директива на Съвета от 27 ноември 2000 година за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, 2000 г., стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 7).